

Huhtiku 30 päivä

N:o 4 Juhkava N:o 21

1904

„Jos aikakauden pimeys on pimentänyt
esi-isäimme silmät, niin pitäisikö heidän poikansa reutähtöen
sulkea silmänsä valolta”

Kalevan kansa ja Suomalaiset Australiassa.

Viisi vuotta on nyt täyteen ehtinyt aikaa siitä kuin suomalaiset alkoivat tekemään ensimmäisiä valmistuksia Australiassa siirtymistä varten. Jok'ainoo tänne tullut suomalainen tietää miksi siirtymis konna Australiassa sai niin suuren kannatuksen osakseen Suomen työväestön keskuudessa, että ei ansaitse siitä mitään.

Nimestäkin, jonka asiaan innostuneet antoivat voi päättää että tä on ollut kysymyksessä useamman kuin

kuin yhden ja kahden henkilön siirtymisestä, „kansaa” ei muodostanut joku vaan sadat ja tuhannet henkilöt. Tällaista suopeutta ei kuitenkaan Uus-England tarjonnut Kaleva kansa aikelle, siksi täytyi kuin kun asian armistuminen nähtiin täällä mahdottomaksi ajatella aikoo rauennuksi si eli saada jostain muusta maasta. Suopeampi, helpompi mahdollisuus asian toteuttamiseen. Jok'ainoo suomalainen tietää että kun „Kaleva kansa” varsinainen edustaja esitti aikettaan Uus-Englandin valtiolle oli vastaus siihen suuntaan, että valtiolla ei ole maan

ta jonka se voisi luovuttaa, myöskin toisena syynä oli se että Kaleva kansan edustaja ei voinut tulla avulsa täysin ymmärrettävästi asiaa vattiolle esittää, eikä se Suomessa lautilaisiin oloihin katsottuna olisi ollut mitenkään mahdollista.

Nyt on Kalevan kansa löytänyt maaperän johon se onnistuminen näyttää olevan mahdollinen. Kaleva kansa perustaminen Canadaan on saanut monen Americassa olevan suomalaisen lausumaan ennakkolta mielipiteensä. Kauttaaltaan kaikki mielipiteet mitä lehdissä on tuotu esille ovat olleet yhäsupeita, pitäneet hulluutena koko hommaa.

Waikaa on vielä kukaan onnistunut eli ei, mutta viimeksi tulluiden tietojen mukaan on saatu maasta, jossa Kaleva kansa sijaitsee Canadan hallitus luvuttanut 640 ekkettä maata ehdolla, jotka Kaleva kansa pi

tän mahdollisina suorittanut. Sillä on maan alustella sijaitsee Kaleva kansan kaupunki Saintula. Niistä suomalaisista jotka Suomessa tulivat ovat useimmat siirtyneet Amerikkaan jätellen on enää pieni osa ja niissäkin monet aikomuksessa tilaisuuden satuessa siirtyä myöskin Amerikkaan.

Suomalaisten oloista Suomessa ei ole maan lehdet kertoneet sanottavasti mitään. F. b. 8 p:nä ilmestyneessä „The Week” lehdessä oli kirjoitus nimellä „Finbury” jossa käsiteltiin suomalaisten do- suhteista Finburyssä. Kirjoitus kosketeli etupäässä miten suomalaiset ovat vaikkosin oloihin katsottuna saaneet isät alit roperia istutetuksi, joten ne ovat joita vähän on annettu eivät ole menneet hukkaan. Samassa kirjoituksessa oli arvostelu suomalaisten kokous tavasta joka oli yleensä kiittävä. Kirjoituksen oli laatinut Mr Bowder Yandinasta.

Linus P. Nyström

Kirje Brisbanesta.

Huhtik. 21 p:nä 1904.

Seuraava juttu selittää mik-
si kirjoitan Brisbanen kirjettä:
Tunnettu on miten aikam-
one yhteiskunta pakottaa yk-
silönsä tekseen onni vaihei-
sia ja välistä vaarallisia-
kein kokeita. Niinpä esim.
kokeileen joko siinä ja
siinä maassa olisi mukavem-
mat ja kunkin yksitön
mielipiteitä vastaavat edut
saavutettavissa. Sellaisia
yhteiskunnan uhria on
joka kansa kunnossa.
Toiset hakemassa välttämät-
tömiä elämän tarpeitansa,
toiset seikkaitu haluisena.
Kun kohtalo on herran
tuominnut Suomekin hei-
mon kiertämään maapallon
pintaa ja sattuma tuonut me
Tälle mantereelle jatkaansa loppö-
tämään, on me taas siirtyneet
Amerikan mantereelle.
Viimeiseksi on myt Queens-
landin Tornut jalovistaan kopio-
telleet Mr. ja Mrs. Rypinen
kahden lapsensa kanssa sekä
Miss Ida ja Rosa Mäkelät ja
Hanna Leppänen sekä tämän
lehden puurustaja W. H. Koski-
nen.

Lähtäis postin olivat
lähtevät kutsuneet myös

Nambourin Suomalaisetkin

otetaan osaa, jotka pidettiin
lauanantai iltana 16 päivänä

7. k. Tuhua muuttajien noin
5 henkilöä täältä. Lauan-
tai iltta vietettiin Mr J. Rypinen
huoneustossa joka oli puma-
sena ilotulituksesta valoitun-
na. Pää ajan rättona oli tausti-
ja piiri ymmä muu leikki.
W. Rajaniemi piti esitel-
män pääoman kasaantumii-
ren vaarallisuudesta, sinut
R. Nyström lausui runon,
"Maamme", Neidit: E.
Hoivatalin ja Ida ja Rosa Mäke-
lät esitti kuvaelman "He-
den neidot" Great henkilöt
laulu. Illan kului hauskas-
ti siksi kuin ajettiin ha-
jaantun kokeitansa, koko-
yhtöä oli noin yli parikym-
mentä.

Ennen varsinaita kajaun
tunista pyysi Mrs ja Mr.
Mathon kokoontumaan
luokseensa Maanantai iltana.
Suomalaiset kokoontui-
kin vierasvaraisen kodin
pakiinille, jossa muuden leiki-
kien joukossa pienon ää-
nikin kajahti.

Tuistai iltana kokoonnut
tiin, osaksi Mrs. E. Johnsonin,
osaksi Nambourilaiten,
kehoituksesta Mrs E. Johnsonin
in tuo illan viistoon.

Matkalle lähtevän läh- Taa muistutuksen. "Naiset
topäivä oli vasta 20 p. nauraa", sanoi hän. Kas siinä,
jolloin lopulliset jää hy- kun toisten käytöt puhevo-
vaiset sanottiin lähtevien, roo, niin että "naurata naisia"

Mitä puolestani lausun "Tosku lausum" ei näet py-
kätökset kaikesta mitä sy järjestys. Ymmärrättekö nyt?
Bristolissa osokremme Mitä, Tolonen, taas puoles-
tuli, m. m. savipiipusta Tani en ollut varma mitää
joita tytöt pojille joko, "naiset nauraa." Luulin, kuin
vaikka johan pojat vastas Lentin, että yhden toista mu-
sikareina heidän vaivansa. meron, koki, mahtavasta

Neiti E. Voivalin jätti myös paperi korja, jotka oli vir-
Queenland'in ja matkusti Im- ta pöydän alla jossa oli
teen Zeelandiin. miehen jotot, aiheuttivat

Onnea heille!

Salo.

Stirje Finburyistä.

Tämän kunn 3 p. nä käydes-
sain kokouksessa sain tilai-
sunden ihailta suurta kokous-
yleisää. Ohja naisiakin
saapunut kaunis ryhmä,
joka on meillä harvinaista.

— En, notous sitä vielä vai-
vaa meidän "sankki herraja",
tuollaisessa naispaikossa,
— anteeksi kokous paikat
la. Tähden nyt vaan mainita
yhdön, laadullaan epähis-
non taran. Tuota noin-
Pensala oli liian kommanai-
nen, kun uskalsi "putia nyt"
kiä Taskussa." Mitä huoma-
sipa h:ra puheenvuhtoja epä-
hienouden kuin suvaitti an-

En tahdo "auctoriteettini"
kenitänkaan esiintyä toita
miekipiteeni "aprikkata."
Tolonen.

Toimitto.

Lehden Toimitus keuhkitois-
tä on matkustanut kau-
kaiseen länteen piirustaja,
joten varsinainen Toimitus toi-
hin kuulu vaan kokki jolle
suännyttä. Seura ei voinut eron-
neen tilalle mitä, kuin Toimitus
ei sitä vaatinut. Oksakot hän
valmisti kaikki tätä Toimitus
kaulla varten. Kirjoitukset ja
runot, joita hän julkaisi leh-
dössämme, on parhaat todis-
tukset Toiminnostaan joihin

välittämme parempain Todistus
ten puutteessa.

Köyhälistön

Tuhannet jäsenet Taps keraan. Suomi siis taistelee siveelli-
tyy pumaren lippunsa juureen, loppoon otta rivissä alk-
lippunsa joka kulmujen it- kooti paketta vastaan.
massa kietuum, merkkinä mi-
ten monetas, pumanen on se
veri joka intra tuohon, po-
vessa nitten, jotka lippua
seuraa. Toukokuun euin-
mäinen päivä on päivä jona
maailman köyhälistö tois-
toa Carl Mot'in sanat:
"Kaiken maailman köyhäli-
stö liittyköön yhteen!" On
kulumut jo 50 vuotta kuin suuri
kirjailia sen lausui, silloin
ei vielä maailman köyhä-
listö onistunut yhteistyön
merkityksestä toutsok. eu-
sinmäistä päivää. Mutta ei
ainoastaan köyhälistö sinä
päivänä vadi oikeutria-
sa, ei! Silloin ainakin
Suomen roittius ja juoma-
lakkolaiset uudistaa tin-
kimättömän tahtonsa: "ka-
pakat kiini! Alkoholi
pois!" Suomessa onkin jo
menty edesse muita maita,
paitsi Canadaa, jossa vähin
prosentti määrä nautitaan
väkijoumaa asukosta kohti.

Siis Canada on 1:nen, Suomi
2:nen, Ruotsi 3:mas, Yhdysvallat
on 4:goi, sitte seuraa järjestyk-
sessä: Hollanti, Itävalta, Englanti,
Saksa, Tanska, Italia Belgia,
Skottlant, ja lopuksi Ranska.

Suomi siis taistelee siveelli-
tyy pumaren lippunsa juureen, loppoon otta rivissä alk-
lippunsa joka kulmujen it- kooti paketta vastaan.

Paitsi nämä kaksi edellä
mainittua, on Toukokuun
ensimmäinen päivä Suomen
ylioppilasten juhla ja juo-
ma päivä - tietysti roittius-
ratteen kurniaksi - Kau-
maailman köyhälistö tois-
nis sopusointu Suomen tu-
toa Carl Mot'in sanat:
"Kaiken maailman köyhäli-
stö liittyköön yhteen!" On
kulumut jo 50 vuotta kuin suuri
kirjailia sen lausui, silloin
ei vielä maailman köyhä-
listö onistunut yhteistyön
merkityksestä toutsok. eu-
sinmäistä päivää. Mutta ei
ainoastaan köyhälistö sinä
päivänä vadi oikeutria-
sa, ei! Silloin ainakin
Suomen roittius ja juoma-
lakkolaiset uudistaa tin-
kimättömän tahtonsa: "ka-
pakat kiini! Alkoholi
pois!" Suomessa onkin jo
menty edesse muita maita,
paitsi Canadaa, jossa vähin
prosentti määrä nautitaan
väkijoumaa asukosta kohti.

Levottomien valvojilla si-
vistykseen nähden! Yli-
oppilaat ovat kansan yti-
omia ja kun ytiin, ainoa-
na luottavana päivänään,
jo käyttöä vapauttaan väärin,
min on kyllä selvinä
mikä on loppu tulos:
kun koulu penkki jaa
sinien toiveitten painet-
taraksi ja entiset ostuu
"Täysoppineena" Todistuk-
set toskussa siipiensä
Turvin, on luonnosta
että lentomatkalla jatke-
taar sitä hurjunta, joka
uudistuu tuona ainoana
vaapa päivänä, vappuna.
Juhloinen valko lakki:
viattomuden väri, kun-
nian tyriin, saa jo

Vappuna tilaisuuden
nähdä, miten lakin
kantaja viettoman värin
saastuttaa irstaisuudes,
ylioppilasten kunniaksi.

Huolimatta siitä miten
valkolakkiset päivänsä
viettää, näkee peräti toi-
sellaisen ilmeen työväs-
ton piirissä. He vaativat
oikeutta! jonka raha on
heitä lokaan polkenut.

Ja aina on myös voitto,
voiton perästä sielä täällä
valunut soeetun pohja
kerroksen voitoksi.

Sis vakavana työmie-
taas astun totuuden rin-
tamassa tänäkin vappuna,
joka on hurmenna. J. O. Seurala.

Anna Katarina Hannus.

J. K. 20 p:n illalla kuoli
kans. Matti Hannuksen lop-
si 5 k.k. ja 14 p:n vaukua.
Haudaus tapahtui 22 p:nä
oli seuraavana perjantoina.
Kun keuhkumme iole
pastoreja, toimitti A. E.
Lundan Tavanmukaisen
huteerilaisen hauta sin-
vauksen tyhystä. Sen jät-
keen puhui J. O. Seurala tilai-
susta varten laatimansa pu-
heen ja seuraavan runon,
jotka jälkeen poistuttiin hautaus-
maalta.

Elämän aamu sarastus,
nyt: Taimen ylös,
mutta tuli tuoni lempimään,
ja matkalle häntä kutummaan.

Lemmi sä tuoni vaan,
ken arvaa sinua vastustaa:
Olethan Lujan taholta,
määrätty rokkaudesta.

Oi hynnä mikä paukaa!
Lopussointua rauhaa:
Tyynneys, puhtaus joko.
Kirkas on elämäsi valo.

Tuheraisuus ja hohtaa,
Laukaa eteesi loistaa:
unsi elämä ja kaikkous,
jälleä vain pien entisyys.

Alku lapsuuden aikaa,
Rakkautta ja rauhaa.
Oisinnä oli kaikkesi!
Jota lempi vanhemmasi.

Olit kukka ja toivo äitisi,
kottien suu vaani isäsi,
siskosi, veljesi myös
ja nyt on katkenut
helmi-oyös.

Mutta kerran, kerran puh-
keet taas,
Elämäsi Vanterene kukoistamaan
ja silloin on ilva ja saloutta
Elämäsi kristalloittua puh-
tautta.

*

Mutta Tuoni lempii siitä
 vieläkin,
 Lempii kukkaisen kuot-
 leennuksiin,
 Oi Tuoni, siirrin olet
 sinä julma!
 Miksi kukaan sä siirroitkin
 surmaat?

Suru tiehye vertasi pulppui,
 kalventi sielusi kammion,
 kun mustepullose tulpposa
 Täällä jo saa, jot' kammioon.
 Hajasmielissä laurum., hyvästii.
 Mieleni on niin katkera
 Mun runni pien' "päättelin"
 Sur toivon lauseen - omi kera.

Juskimpa vastausta saa-
 nenkaan,
 ja miksi sitä nyt vaadit-
 kaan?
 Parempi ajatella on, ehtä
 näin:
 "Tuoni lempii oikein päin."

Ou vittana "orpo," vie oikeaan
 kun jatkaa oma toimeen
 Waan rakkautta - älä kos-
 kaan puuta.
 Se on voimaa paljon
 suurempaa...

"Orpo."

Sen astut omaan temp-
 peliis,
 ei mitään sielä puuta(?)
 William H. Robinson.

Sä kunnolla työtäs toi-
 mittelet,
 Innolla riitaja ratkaiset,
 järkeä, visautta mittelet,
 mätähäavat puhkoen
 aukauset.

Yleisöitä.
 Alkikirjoittanut olisi utu-
 lias tietämyään milloin
 on, oli milloin joidetään
 ensimmäinen "A. S. S. Eukon"

Waan valmista virttä suna
 jo lie,
 Werkkoja kudottu, pautoja
 myjös,
 joiss' puurteeri pürttää -
 pois vie,
 luvsi raukka - haave
 tyjös.

kokous. Enn oleu Tohtomat-
 toni joutunut siitä asiasta
 tietämättömäksi niin pyy-
 dan että joku asiaa tuo-
 teva henkilö siitä ilmoit-
 taisi yleisön tietoon, siten
 ehtä saan minäkkin sen
 tietooni. Josi veljeydellä.
 Jiskaritainen.

Uuhoitukia.

"A. E. S. Erakon" jäseniä kehoitetaan hyvän tal-
toisesti suorittamaan
säännöllisesti maksunsa,
joka kuukausi seurau
rahastuhoitajalle.
Uudet jäsenet tervetulleita!
Huom: sisäänkirjoitus auv-
astaan 6 d. sekä kuukausi
maksua 1 d. kaudetta.
Johtokunta.

Suomen suhde Venäjään.

Mykkyinen Suomen, on oikea kansan kielutus
oli oikealla nimellä sanot-
Tina, "Synnyin maamme" laan kurjunta, mutta ainas,
suhde venäjään on sama jos kurjunta joku vallanhi-
mitä: Torpparin suhde onvoinen talito edistää, kynnä
on taloiseen sillon kuin löytyy kiittävä miljoona.
ei ole väli sopimusta, s. o. Painotallitus tekee voitok-
kun ei ole laillista, kun- kaita työkkyäksii sanoma-
trahtia." Kun Venäjän kot- lehdistön kimppeun. Saapu-
ka 1898 levitti supensa neet mitiet kertoo: että 18 suot-
valtiolliselle Toivalle, var- salaista, 3 norjalaisista, 2 Taaska-
jostamaan luomista päivää loista, 2 saksalaisista, 3 ranska-
pääsemästä Suomeen, nim laista ja "Amerikan kaikki", Ame-
samalla hän jo Toisen rikan sanomat, "Suomen Tar", "Fins-
kynlensä, Bobrikoff'in kaut- ka Amerikanareu" ja "Pohjan
ta, avasi kouristaaksen Vänti" ovat Toistaiseksi kiel-
sinä ensitilaisuudessa. tetty leviamästä Suomeen.
Toisen sarkkansa hän Väin on Venäjän kotka
myöhemmin iski Suomen voittanut aloan aato maailmas.
senaatin nimessä kau- Leikätökon jaapani siivet kynsineen.

samme miskaan. ja mitä
seurasi sitte? Bobrikoffin
sarkka muodosti varsinai-
set kynnet läänien ku-
vernööristöstä ja sautar-
mistosta. Nyt senaatti
iskee voorostansa kausaan.
Yksi miljoona Rmk. on myön-
netty Etäasian Teurostus kou-
Tälle senaatin ehdotuksesta
Kannis teko, kausan nimessä!
ja tuo summa kiskotaan vero-
na. 1 miljoona olisi ollut kau-
nis summa oman maan näläu-
kätää kärsivine viime vuonna,
ainakin kannimpi tarkoitus
olisi ollut. Suomen senaatti siis
on oikea kansan kielutus
laitos: Ei myönnä varoja pois-
taan kurjunta, mutta ainas,
joku vallanhi-
mitä: kynnä
miljoona.
tekee voitok-
sanoma-
Saapu-
18 suot-
Taaska-
ranska-
Ame-
Fins-
Pohjan
kiel-
Suomeen.
kotka
maailmas.
kynsineen.

J. P. Taurola.

Kuulumisia Itä-Aasian turastustantereelta.

Kuulumiset Itä-Aasian tappelu- ja turastustantereelta ovat mielenkiintoiset. Suurimmat kahakat itse asiassa on käyty vielä tähän asti sanomalehtien palstoilla, ellein me ota lukuun japanilaisten vierailuja Port Arthurissa, jossa japanilainen laivasto käy vähän väliä tervehdyksissä venäläisiä, kuitenkin mitään suurempaa aikaa saamatta. He ovat keittäneet sulkea venäläisen laivaston Port Arthurin satamaan upottamalla vanhoja rahtilaivoja sataman suulle, mutta eivät ole näkään vielä onnistuneet, sillä on liikaa vaarallista mennä kovin lähelle linnan patteria. Nikadolta tullut käsky määrää, että Port Arthurin satama on suljettava hinnalla millä hyvänsä; jos ei muu auta niin on upotettava reitille aotellaivoja.

Lähkosanomalla lennätetään, että venäläinen sotalaiva Petropavlovsk on räjähtänyt ja uponnut Port Arthurin edustalla.

Venäläinen virallinen sota-

raportti antaa tietoja Petropavlovskin hukkumisesta. Tämä raportti tietää, että japanilaisen laivasto lähestyi Port Arthuria jolloin venäläisen laivasto jätti sataman ja lähti vihollista takaa-ajamaan. Mutta kun japanin laivaston lukunousu 30 oli venäläisen laivaston palaaminen takaisin. Lisään tullessa reitillä Petropavlovsk meni yhden miinan päälle joka räjähti ja sotalaiva kaatui ja upposi. Osa miehistöstä, jotka pelastuivat on 7 upseeria ja 73 merimiestä, kaikki vammoja saaneina. Hukkuneiden luku nousi 850 mieheen, joitten joukossa oli Amiraali Makaroff (Port Arthurin laivaston päällikkö) ja taidemaalari Vasili Kreshchagin.

Tamassa kahakassa sai sotalaiva Pobeda, (12,674 tonnia, 15 kamunaa, 14,500 hevosvoimaa) yksi Port Arthurin laivastoon kuuluva laiva, vammoja miinan räjähdysten kautta, se kuitenkin pääsi satamaan onnellisesti, eikä miehistölle tapahtunut mitään vahinkoa.

Japanilainen flotilla on onnistunut upottanut erään venäläisen torpedon hävittäjän kymmeneen minuuttiin tietää japanilainen raportti.

Mainita-asian, että Amiraali Teria sen sijaan, että olisi lähettä-
raali Alexieff saattamaan Itä-nyt ne kaukaisen- itään ja siten
Asian asiat sille kannalle ollut tottelematon määräyksille,
jolla ne nykyään ovat, haluaa josta syystä on tehnyt itsemurhan
erota käskynhaltijan virasta.

Kenraali Kuropatkinia
vastaan on koitettu tehdä
murhayritys, kuitenkin on-
nistumatta Niuchwangissa.

Kaksi japanilaista, kiinalaisen
kerjäläisen puvussa, lähestyi-
vät kenraalia kun hän oli
siellä tarkastusretkellä. He
lähestyivät kenraalia ja toisen
puhussa puhussa huomatiin
pistävän kätensä vaattei-
dena aisaan, jonka tähden
kasakat kaasivat hänen. Tit-
set löydettiin molemmilta
japanilaisilta.

Amiraali Makaroffin seura-
jaksi on määrätty Amiraali
Skrydloff

Itämeren laivasto on saanut
määräyksen laarilla purjehtia
kaukaisen- itään 15 heinäkuu-
ta.

New York "Herald" raporto-
i, että venäläisen tykkiväes-
tön ylipäällikkö kenraali Alt-
water on hävinnyt ja luullaan
hänen tehneen itsemurhan
sinoa syy sellaiseen tekoon
luullaan kenraalin otaksu-
neen sota ei oikeutetusti ja
sentähden on lähettänyt

Puolan rajalle 7 keviää pat-

Ministeri Keikeus

on tapahtunut Australiassa
Yhdistyneen (Federal)
parlamentissa Melbournea
22 päivä t. k. Syynä tähän
keikeukseen oli "Sovinto-oikeus
Billi", joka oli otettu parlamen-
tissa keskusteltavaksi ja pää-
tettäväksi, jota Deakinin mi-
nisteristö vastusti. Kysymys
näkyi osaksi johtuneen Victoriaan
valtion rautatien laeusta,
joka oli joken aika takaperin jo-
sa laekolaiset taistelivat yh-
distymisvapautensa puolesta, ja
toiseksi, kun Victoriaan valtio on
pidentänyt ratarahkien työ-aika-
n 10 tuntiseksi.

Äänestyksessä joutui Deakin minis-
terinsien ja puolueinsien (johon
m. m. kuuluu tämänkin piirin
edustaja James Wilkinson) häviölle
ja oli sentähden pakotettu eroamaan
Ejoräpuolue pääri voitolle ja onus-
dosti uuden ministeristön, johon
kuuluvat: J. C. Watson, A. Fisher,
A. Dawson, W. M. Hughes, H. B.
Higgins, C. L. Batchelor, Hugh Ma-
hon ja Senaattori G. McGregor
J. K.

Siburysä Oryolehden toimitus
30. V. 04.